

Protokoll fört vid enskild föredragning

Regeringskansliet
Enheten för rättsliga och internationella frågor, Rk1a

Beslutande
Viceantråd
Harry Jansson

Föredragande
Rättssakkunnig
Pamela Baarman

Justerat
Omedelbart

Nr 166

Utlåtande om utkastet till regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om ändring av 24 § i lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet
ÅLR 2022/6959
719 Rk1a

Beslut

Landskapsregeringen beslöt avge utlåtande enligt **bilaga 1**.

Nr 167

Formell underrättelse INFR(2022)0358:
Försenat genomförande av direktiv (EU) 2019/1152 om tydliga och förutsägbara arbetsvillkor i Europeiska unionen
ÅLR 2022/7608
720 Rk1a/utdrag

Beslut

Landskapsregeringen har erhållit en remiss från utrikesministeriet gällande EU-kommissionens formella underrättelse INFR(2022)0358 om Finlands genomförande av direktiv (EU) 2019/1152 om tydliga och förutsägbara arbetsvillkor i Europeiska unionen. Kommissionen anser att Finland ännu inte underrättat kommissionen om samtliga bestämmelser som antagits för att fullständigt genomföra direktivet i nationell lagstiftning.

Landskapsregeringen konstaterar att direktivet dels berör rättsområdet landskapets tjänstemän som enligt 18 § 2 punkten i självstyrelselagen för Åland (1991:71) hör till landskapets lagstiftningsbehörighet, dels rättsområdet arbetsrätt som enligt 27 § 21 punkten hör till rikets lagstiftningsbehörighet.

Landskapsregeringen har notifierat direktivet slutligt den 3 augusti 2022.

Nr 168

Formell underrättelse INFR(2022)2108:
Genomförandet av direktiv (EU) 2019/520
om driftskompatibilitet mellan
elektroniska vägtullsystem och
underlättande av gränsöverskridande
informationsutbyte om underlåtenhet att
betala vägavgifter i unionen

ÅLR 2022/7933

720 Rk1a/utdrag

Beslut

Landskapsregeringen har erhållit en remiss från utrikesministeriet gällande EU-kommissionens formella underrättelse INFR(2022)2108 om Finlands genomförande av direktiv (EU) 2019/520 om driftskompatibilitet mellan elektroniska vägtullsystem och underlättande av gränsöverskridande informationsutbyte om underlåtenhet att betala vägavgifter i unionen. Kommissionen anser att Finland ännu inte underrättat kommissionen om samtliga bestämmelser som antagits för att fullständigt genomföra direktivet i nationell lagstiftning.

Landskapsregeringen konstaterar att direktivet berör rättsområdena standardisering samt skatter och avgifter som enligt 27 § 19 och 36 punkterna i självstyrelselagen (1991:71) för Åland till övervägande del hör till rikets lagstiftningsbehörighet. Landskapsregeringen har den 18 april 2019 notifierat direktivet med hänvisning till ovannämnda paragrafer.

Eftersom EU-kommissionens formella underrättelse INFR(2022)2108 hänför sig till frågor som hör till rikets lagstiftningsbehörighet anser landskapsregeringen att det saknas orsaker för landskapsregeringen att delta vid uppgörandet av Finlands bemötande av den formella underrättelsen.

Nr 169

Motiverat yttrande INFR(2021)0421:
Försenat genomförande av direktiv (EU)
2019/1153 om underlättande av
användning av finansiell information för
att förebygga, utreda eller lagföra vissa
brott och om upphävande av beslut

2000/642/RIF

ÅLR 2021/8366

720 Rk1a/utdrag

Beslut

Landskapsregeringen har erhållit en remiss från utrikesministeriet gällande EU-kommissionens motiverade yttrande INFR(2021)0421 om Finlands genomförande av direktiv (EU) 2019/1153 om underlättande av användning av finansiell information för att förebygga, utreda eller lagföra vissa brott och om upphävande av beslut 2000/642/RIF. Kommissionen anser att Finland ännu inte underrättat kommissionen om samtliga bestämmelser som antagits för att fullständigt genomföra direktivet i nationell lagstiftning.

Landskapsregeringen konstaterar att direktivet berör rättsområdena straffrätt och statens säkerhet vilka enligt 27 § 22 och 34 punkterna i självstyrelselagen (1991:71) för Åland hör

till rikets lagstiftningsbehörighet. Landskapsregeringen har den 5 augusti 2019 notifierat direktivet med hänvisning till ovannämnda paragrafer.

Eftersom EU-kommissionens motiverade yttrande INFR(2021)0421 hänför sig till frågor som hör till rikets lagstiftningsbehörighet anser landskapsregeringen att det saknas orsaker för landskapsregeringen att delta vid uppgörandet av Finlands bemötande av det motiverade yttrandet.

Nr 170

Motiverat yttrande INFR(2020)2350:

Genomförandet av direktiv (EU) 2016/343

om förstärkning av vissa aspekter av oskuldspresumtionen och av rätten att närvara vid rättegången i straffrättsliga förfaranden

ÅLR 2021/1502

720 Rk1a/utdrag

Beslut

Landskapsregeringen har erhållit en remiss från utrikesministeriet gällande EU-kommissionens motiverade yttrande INFR(2020)2350 om Finlands genomförande av direktiv (EU) 2016/343 om förstärkning av vissa aspekter av oskuldspresumtionen och av rätten att närvara vid rättegången i straffrättsliga förfaranden. Kommissionen anser att Finland ännu inte underrättat kommissionen om samtliga bestämmelser som antagits för att fullständigt genomföra direktivet i nationell lagstiftning.

Landskapsregeringen konstaterar att direktivet berör rättsområdena straffrätt och rättskipning vilka enligt 27 § 22 och 23 punkterna i självstyrelselagen (1991:71) för Åland hör till rikets lagstiftningsbehörighet. Landskapsregeringen har den 23 mars 2016 notifierat direktivet med hänvisning till ovannämnda paragrafer.

Eftersom EU-kommissionens motiverade yttrande INFR(2020)2350 hänför sig till frågor som hör till rikets lagstiftningsbehörighet anser landskapsregeringen att det saknas orsaker för landskapsregeringen att delta vid uppgörandet av Finlands bemötande av det motiverade yttrandet.

Hänvisning
VN/21702/2022

Justitieministeriet

Kontaktperson
Pamela Baarman

kirjaamo.om@gov.fi

Ärende

Utlåtande om utkastet till regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om ändring av 24 § i lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet

Bakgrund

Justitieministeriet har den 1 september 2022 begärt ett utlåtande av Ålands landskapsregering om utkastet till regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om ändring av 24 § i lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet.

Målsättningen med lagändringen är enligt propositionen att förtydliga förhållandet mellan de sekretessgrunder som gäller skydd för privatlivet i brottmål och att öka allmänhetens och mediernas möjligheter att få information om brottmål och om myndighetsbeslut som fattas i samband med dem. I propositionen föreslås att sekretessen för de mest centrala handlingar som upprättas vid förundersökning och åtalsprövning begränsas när utlämnandet av uppgifter är nödvändigt för att man ska förstå grunderna för beslutet i det ärende som undersökts, och utlämnandet av uppgifter inte sannolikt orsakar den som har del i saken skada, betydande olägenhet eller, utan vägande skäl, lidande.

Behörighetsfördelning

Regleringen av handlingars offentlighet inom landskaps- och kommunalförvaltningen omnämns inte särskilt i självstyrelselagens uppdelning av lagstiftningsbehörigheten mellan landskapets och rikets lagstiftande organ. Högsta förvaltningsdomstolen har dock redan 1973 konstaterat att rikets offentlighetslagstiftning inte kan tillämpas på landskapsstyrelsens handlingar, eftersom lagstiftningsbehörigheten för landskapets myndigheter hör till Åland. Åland har således egen offentlighetslagstiftning.

Den nuvarande offentlighetslagen (ÅFS 2021:79) för Åland trädde i kraft den 1 januari 2022. Rikets lag om offentlighet i myndigheternas verksamhet är således huvudsakligen inte tillämplig på Åland, med undantag av de situationer som framgår av 4 § 7 punkten lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet, det vill säga när myndigheterna i

landskapet Åland i landskapet utför uppgifter som ankommer på riksmyndigheterna. Ytterligare ett undantag utgör Ålands polismyndighet, vilken tillämpar rikets offentlighetslag också inom landskapets behörighetsområde genom landskapslagen (ÅFS 2021:115) om tillämpning av lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet hos Ålands polismyndighet.

Landskapsregeringens ställningstagande

Landskapsregeringen konstaterar att ändringen som riket föreslår i 24 § lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet särskilt rör 24 § 1 mom. 26 punkten, dvs sekretess för handlingar som innehåller uppgifter om ett brottsoffer. En identisk sekretessgrund återfinns i 21 § 17 punkten landskapslagen om offentlighet. Efter den ändring som nu föreslås i rikets offentlighetslag kommer således sekretessgrunden till denna del att skilja sig mellan rikets och landskapets offentlighetslagar, vilket i praktiken inte torde medföra några problem. I och med att Ålands polismyndighet tillämpar rikets offentlighetslag kommer ändringen som nu föreslås att gälla för Ålands polismyndighet, men inte för resten av landskapets myndigheter.

Sammanfattningsvis konstaterar landskapsregeringen att då den föreslagna ändringen av 24 § i lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet huvudsakligen inte rör landskapet, har landskapsregeringen inte heller några vidare synpunkter att framföra om ändringen i rikslagstiftningen.

Vicelantråd

Harry Jansson

Rättsakkunnig

Pamela Baarman